

Vliv migrace v důsledku války na Ukrajině na výskyt HIV/AIDS v ČR

Vratislav Němeček, Marek Malý,
Andrea Pavlíková, Marta Marešová

NRL pro HIV/AIDS

Státní zdravotní ústav, Praha

Data o výskytu HIV/AIDS jsou kategorizována podle národnosti, resp. země původu. Rozlišují se čtyři kategorie:

- **občané ČR**
- **rezidenti** (tj. osoby jiné než české národnosti s dlouhodobým pobytem v ČR)
- **cizinci s krátkodobým pobytem**
- **uprchlíci z Ukrajiny**

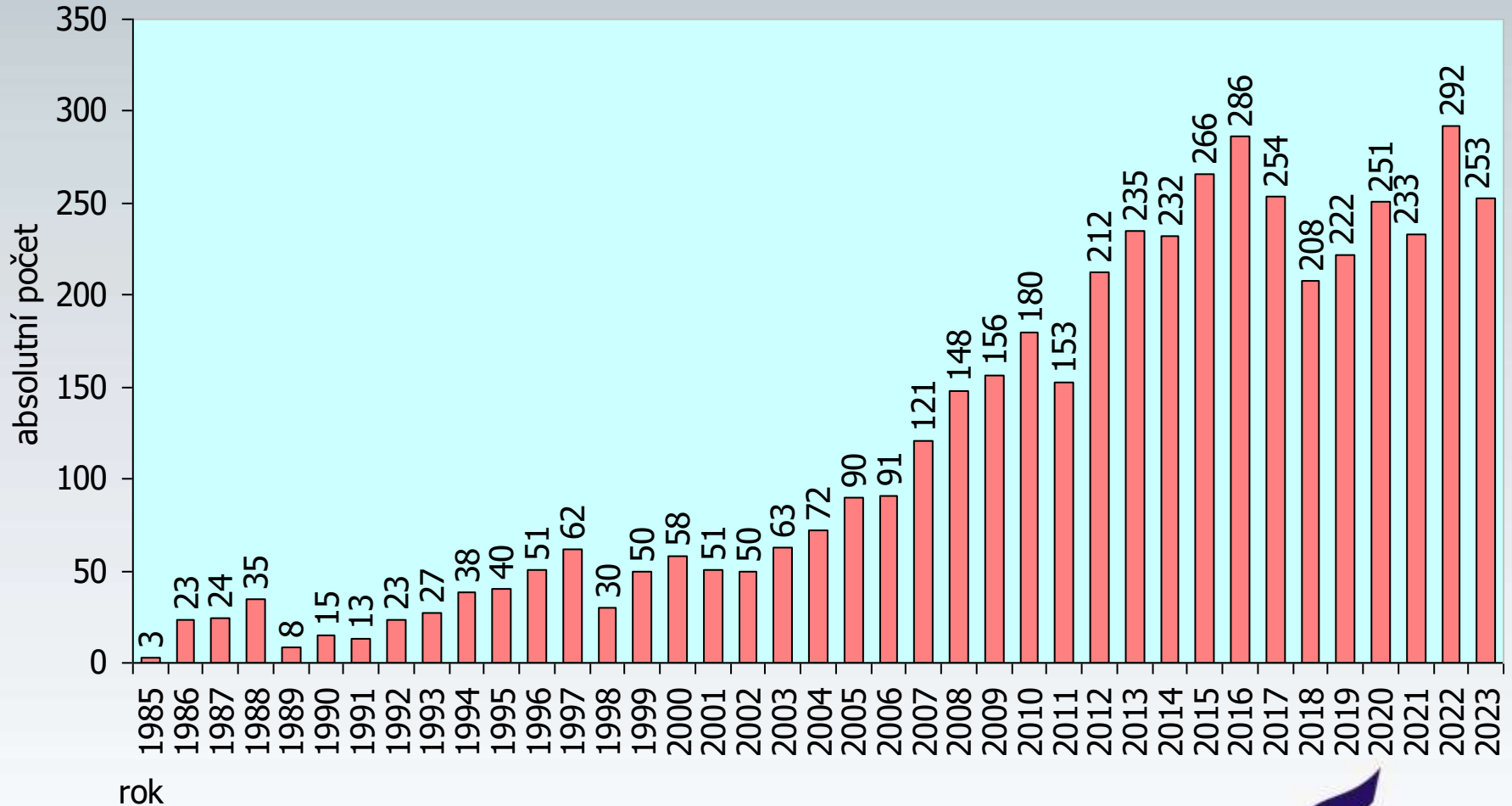
Základní statistické zpracování se týká skupin občanů ČR a rezidentů. Data o cizincích a uprchlících jsou vyhodnocována odděleně.

NOVÉ PŘÍPADY INFEKCE HIV V ČESKÉ REPUBLICĚ

V JEDNOTLIVÝCH LETECH

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Absolutní údaje za období 1.10.1985 – 31.12.2023

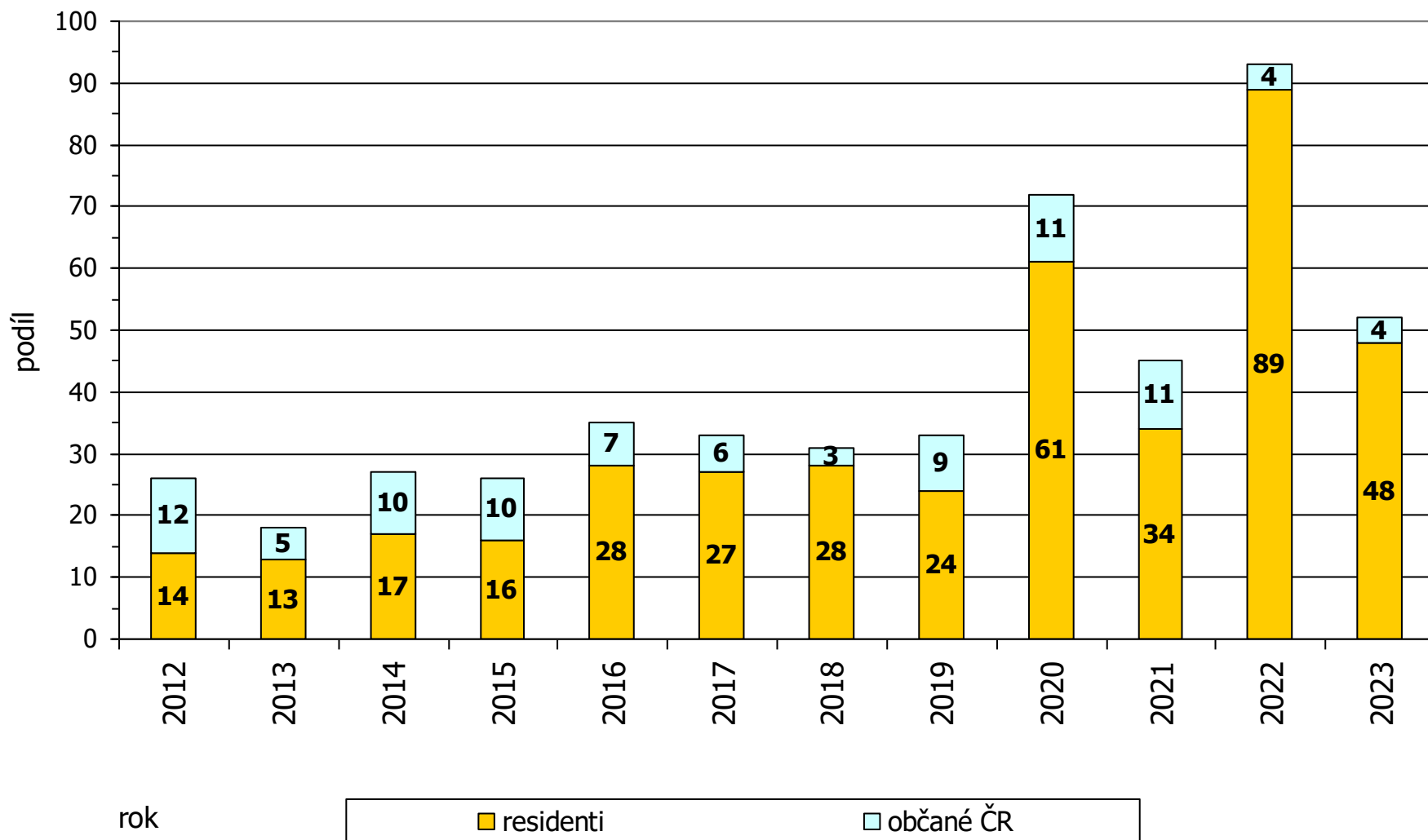

NOVÉ PŘÍPADY HIV V ČESKÉ REPUBLICE DŘÍVE DIAGNOSTIKOVANÉ V ZAHRANIČÍ

u občanů ČR a cizinců s dlouhodobým pobytem

Počet případů v období

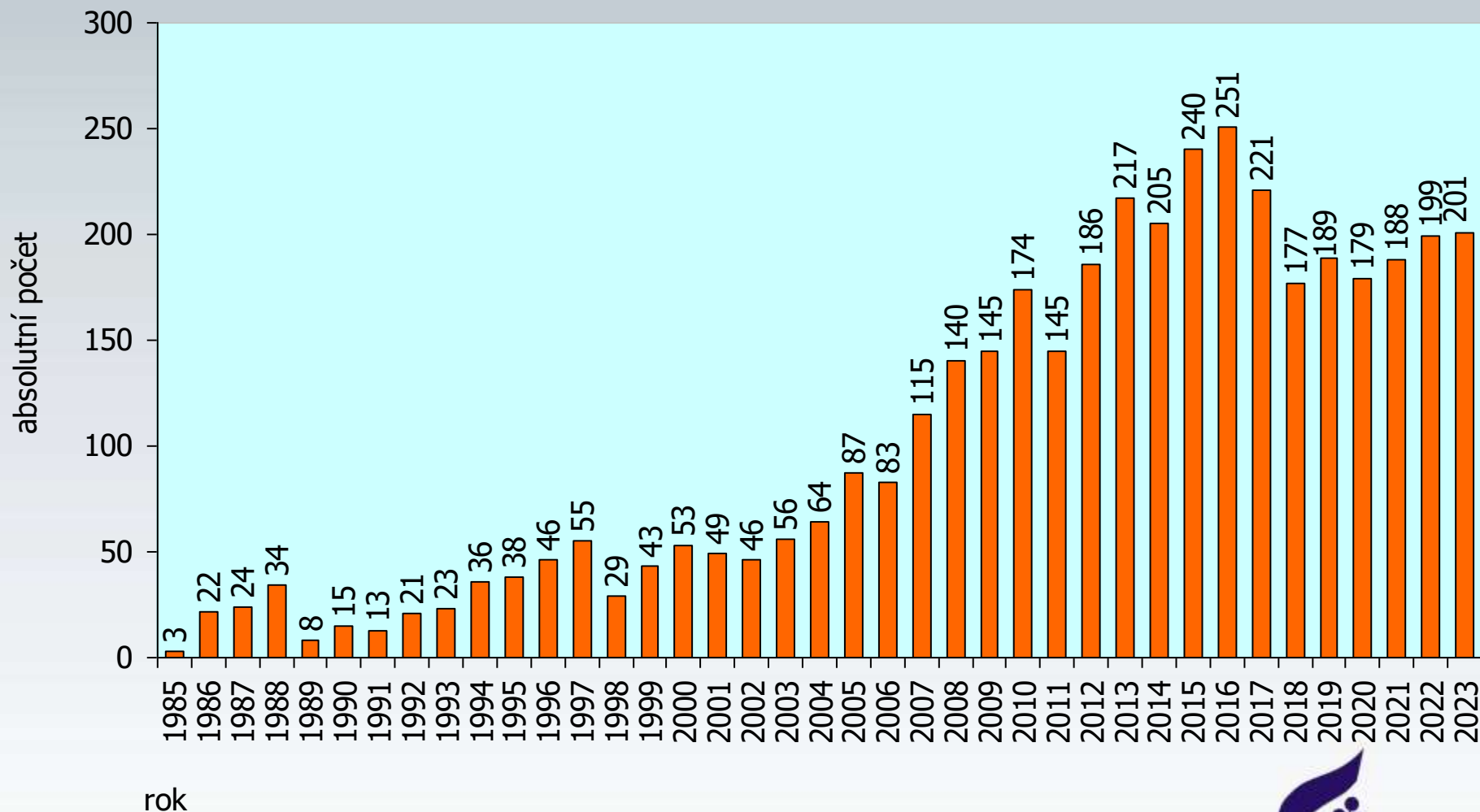
1.1.2012 - 31.12.2023

NOVÉ PŘÍPADY INFEKCE HIV V ČESKÉ REPUBLICĚ BEZ OSOB DŘÍVE DIAGNOSTIKOVANÝCH V ZAHRANIČÍ

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Absolutní údaje za období 1.10.1985 – 31.12.2023

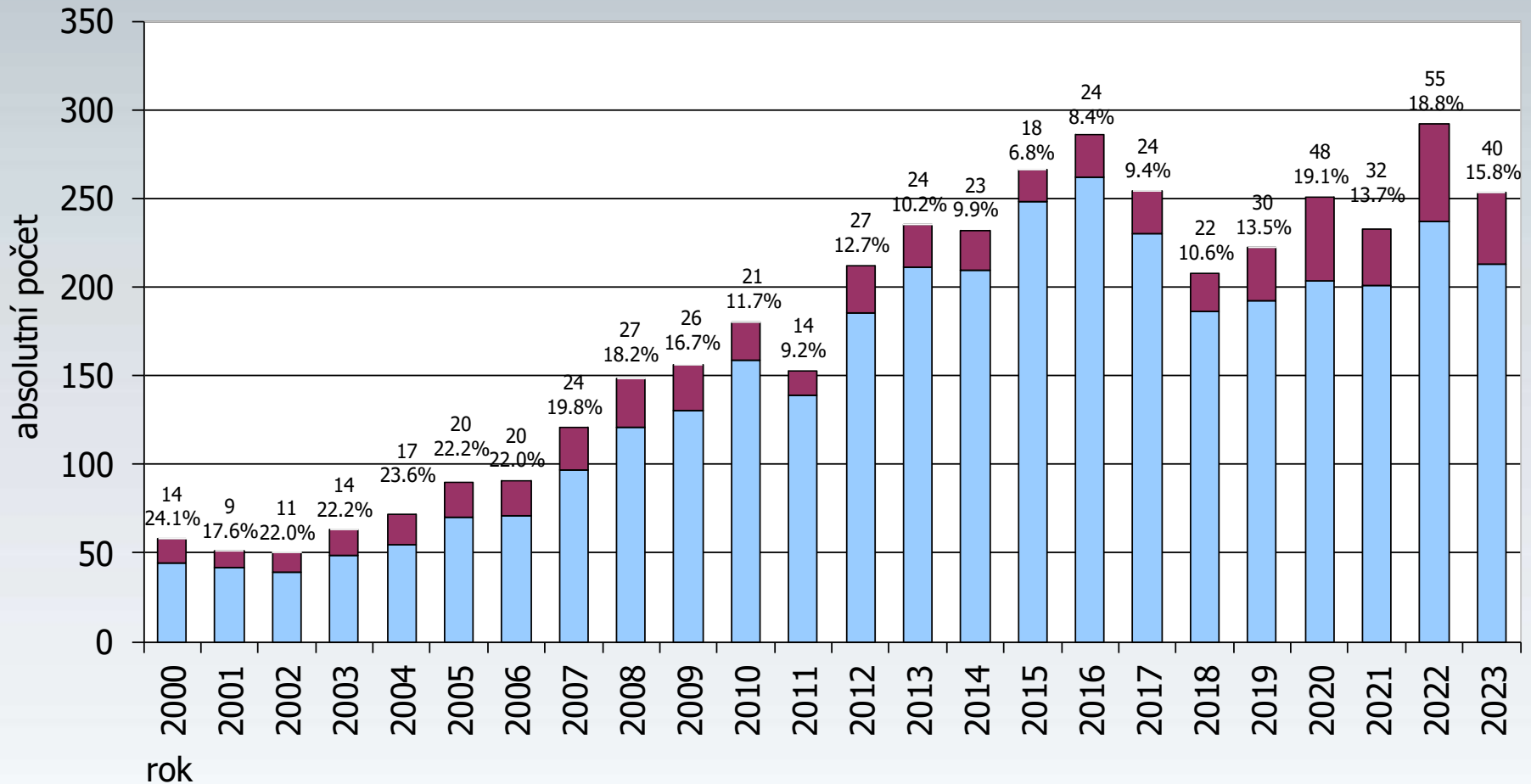

HIV+ V ČR PODLE POHLAVÍ A LET - ZASTOUPENÍ HIV+ ŽEN

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Údaje za období

1.1.2000 - 31.12.2023

muži ženy

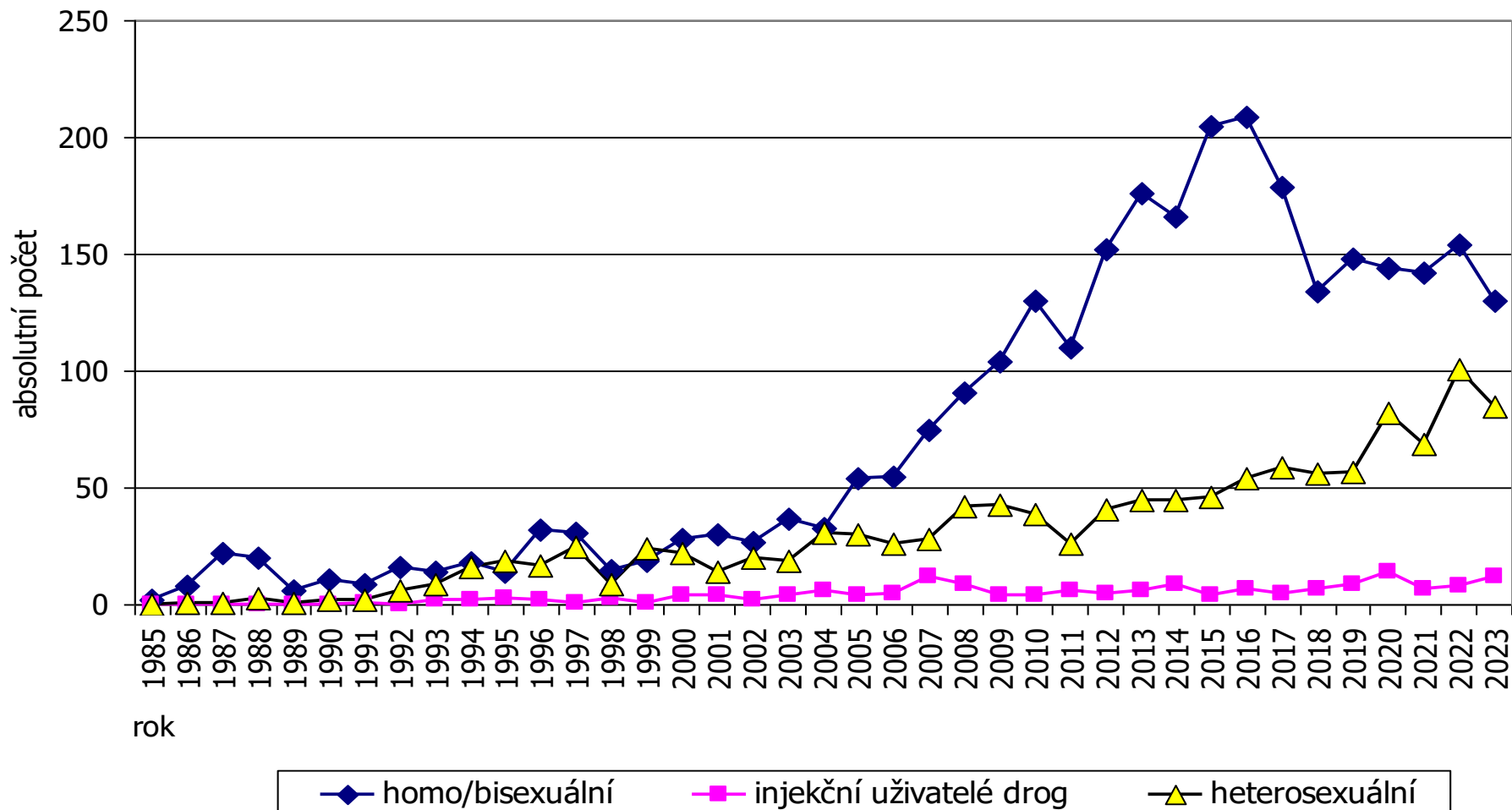
VYBRANÉ KATEGORIE PŘENOSU HIV V ČESKÉ REPUBLICĚ

podle roku diagnózy

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Absolutní údaje za období

1.10.1985 -31.12.2023

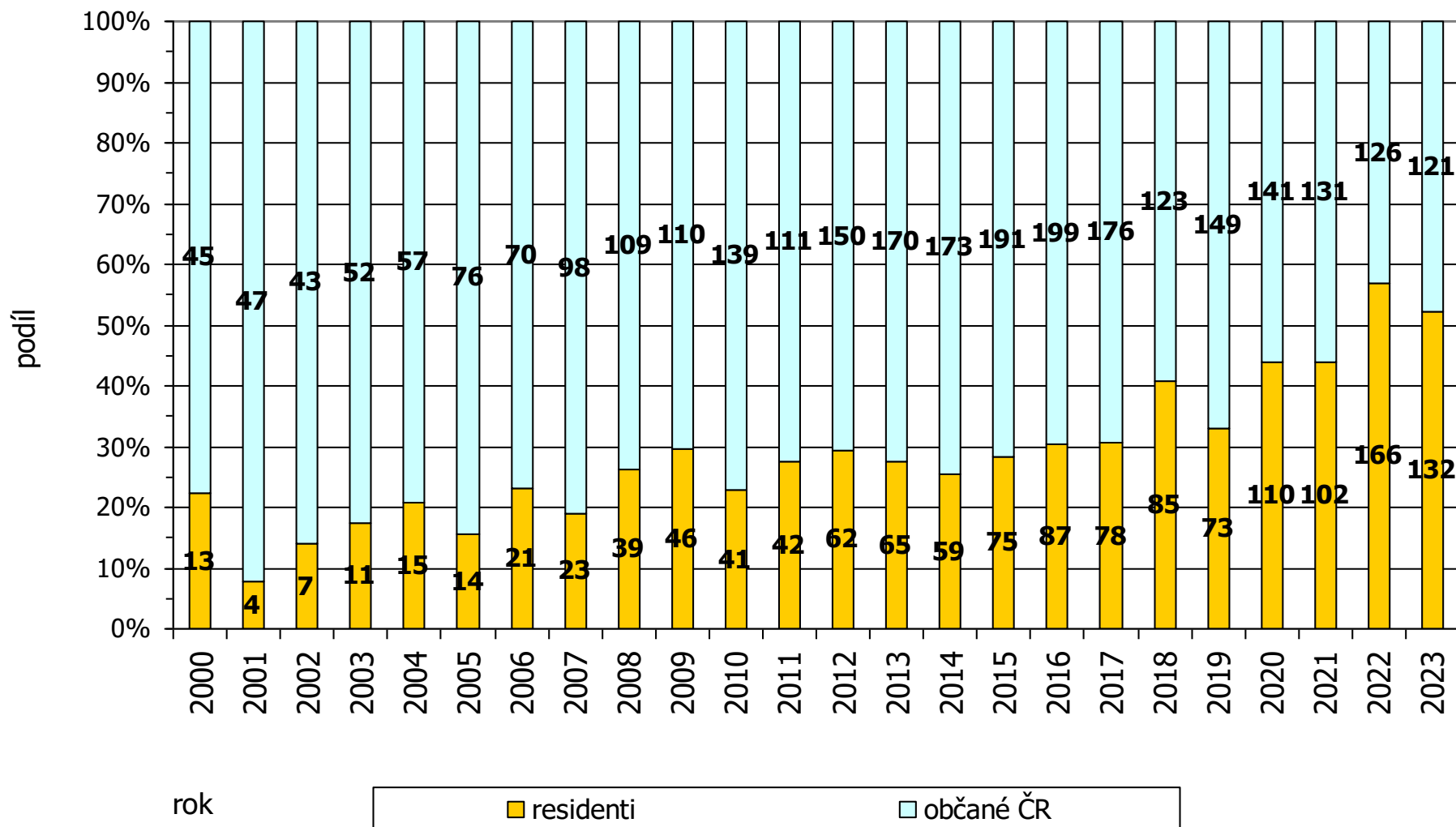

NOVÉ PŘÍPADY HIV V ČESKÉ REPUBLICĚ PODLE ZEMĚ PŮVODU

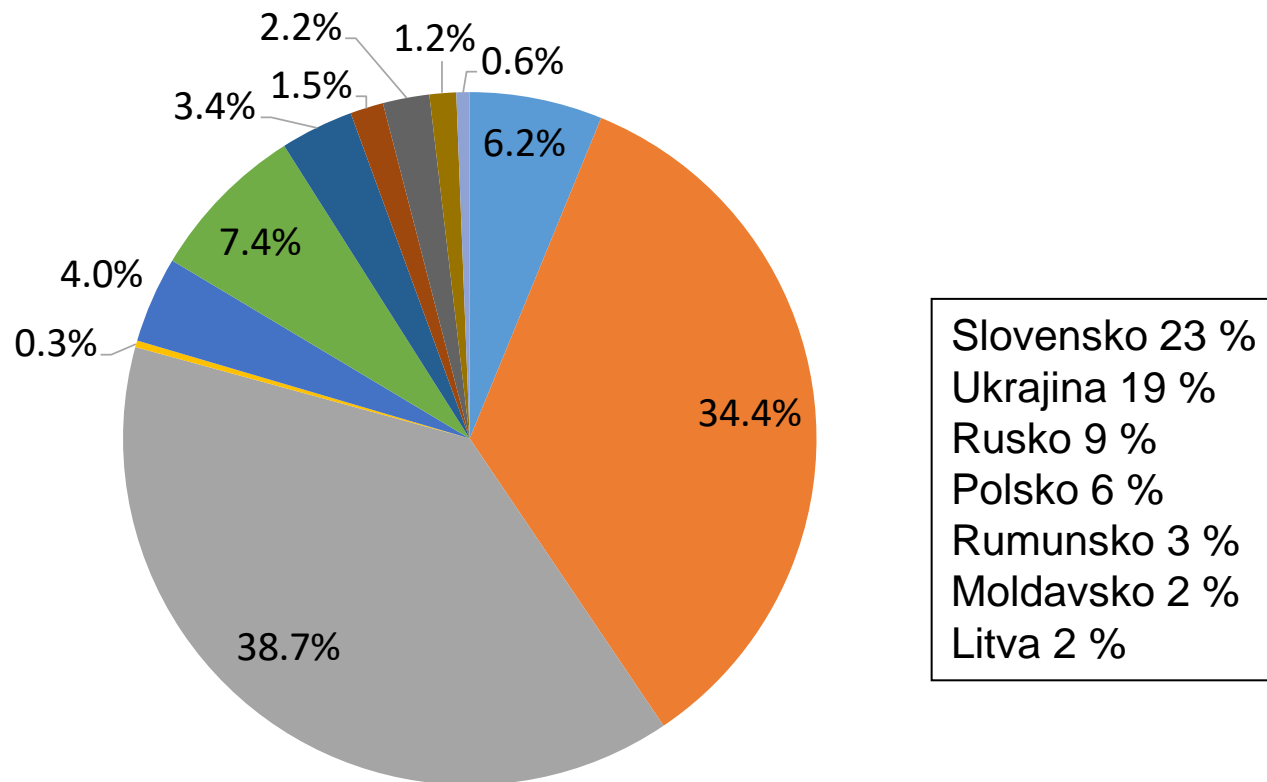
(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Relativní zastoupení v období

1.1.2000 - 31.12.2023

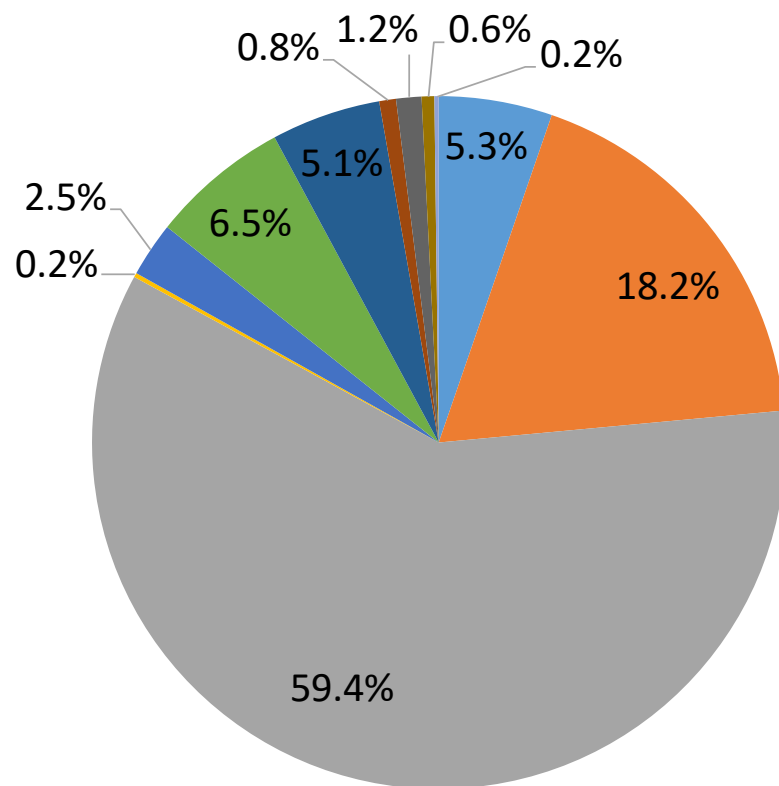

HIV+ rezidenti v ČR (n=323) podle oblasti původu (r. 2016–2019)

- Evropa západní
- Evropa střední
- Evropa východní
- severní Afrika a blízký Východ
- Afrika subsaharská
- Jižní (Latinská) Amerika
- jižní a jihovýchodní Asie
- Karibská oblast
- Severní Amerika
- východní Asie a Oceánie
- Austrálie a Nový Zéland

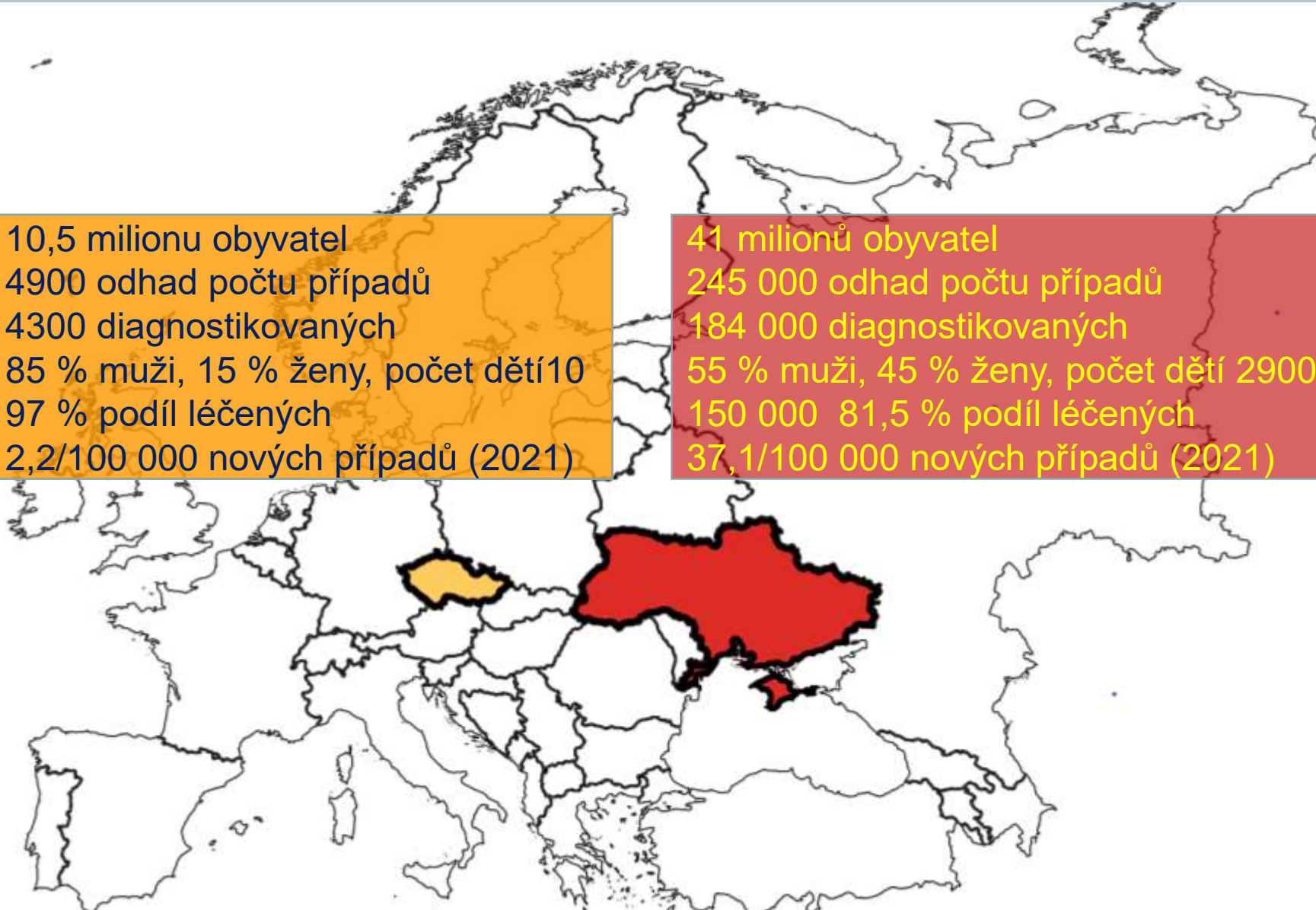
HIV+ rezidenti v ČR (n=510) podle oblasti původu (r. 2020–2023)

Ukrajina 48 %
Slovensko 9 %
Rusko 5 %
Polsko 3 %
Moldavsko 3 %
Vietnam 2 %
Rumunsko 2 %
Brazílie 2 %

- Evropa západní
- Evropa střední
- Evropa východní
- severní Afrika a blízký Východ
- Afrika subsaharská
- Jižní (Latinská) Amerika
- jižní a jihovýchodní Asie
- Karibská oblast
- Severní Amerika
- východní Asie a Oceánie
- Austrálie a Nový Zéland

Rozdíly ve výskytu HIV v ČR a na Ukrajině

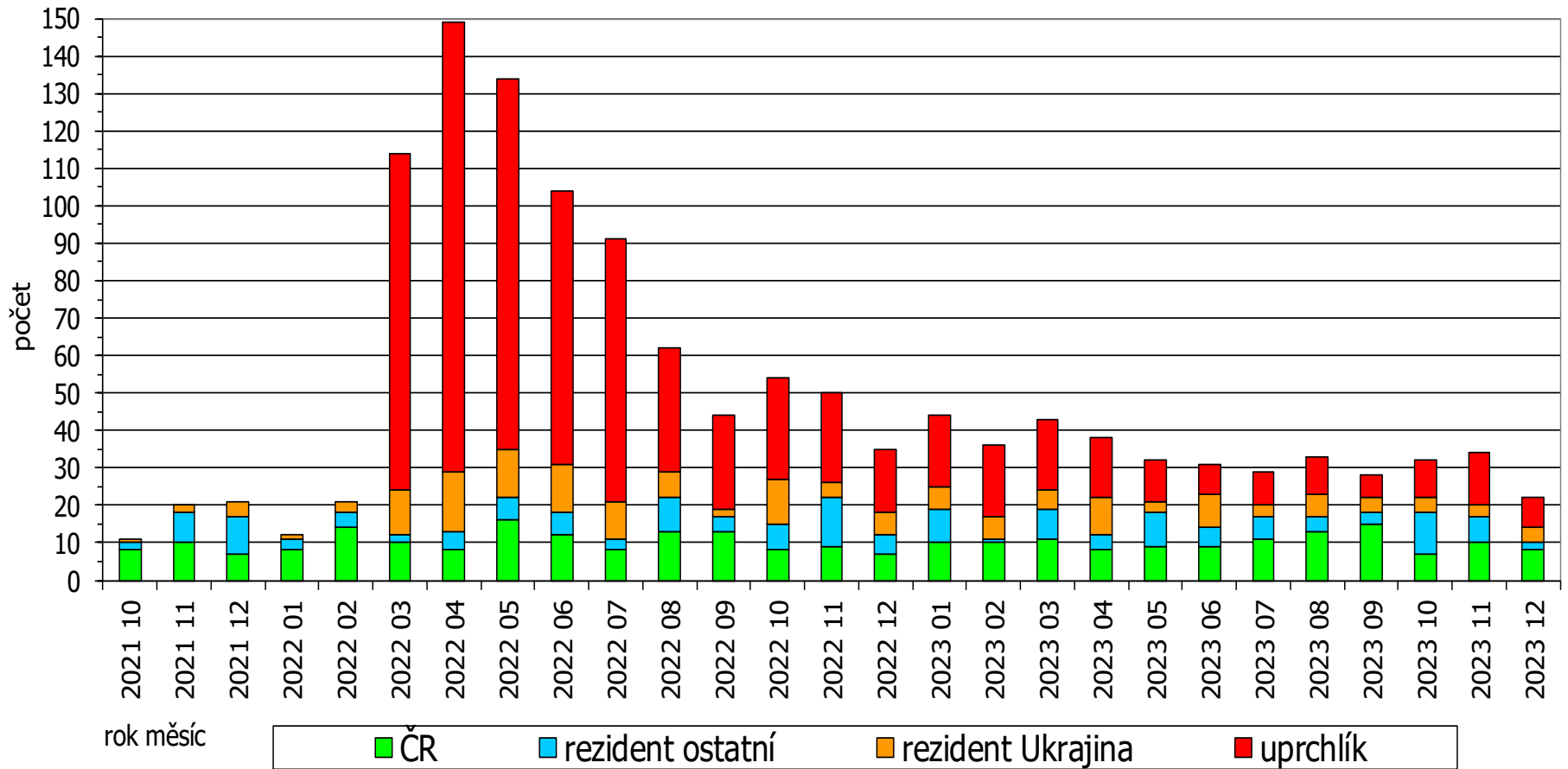

10,5 milionu obyvatel
4900 odhad počtu případů
4300 diagnostikovaných
85 % muži, 15 % ženy, počet dětí 10
97 % podíl léčených
2,2/100 000 nových případů (2021)

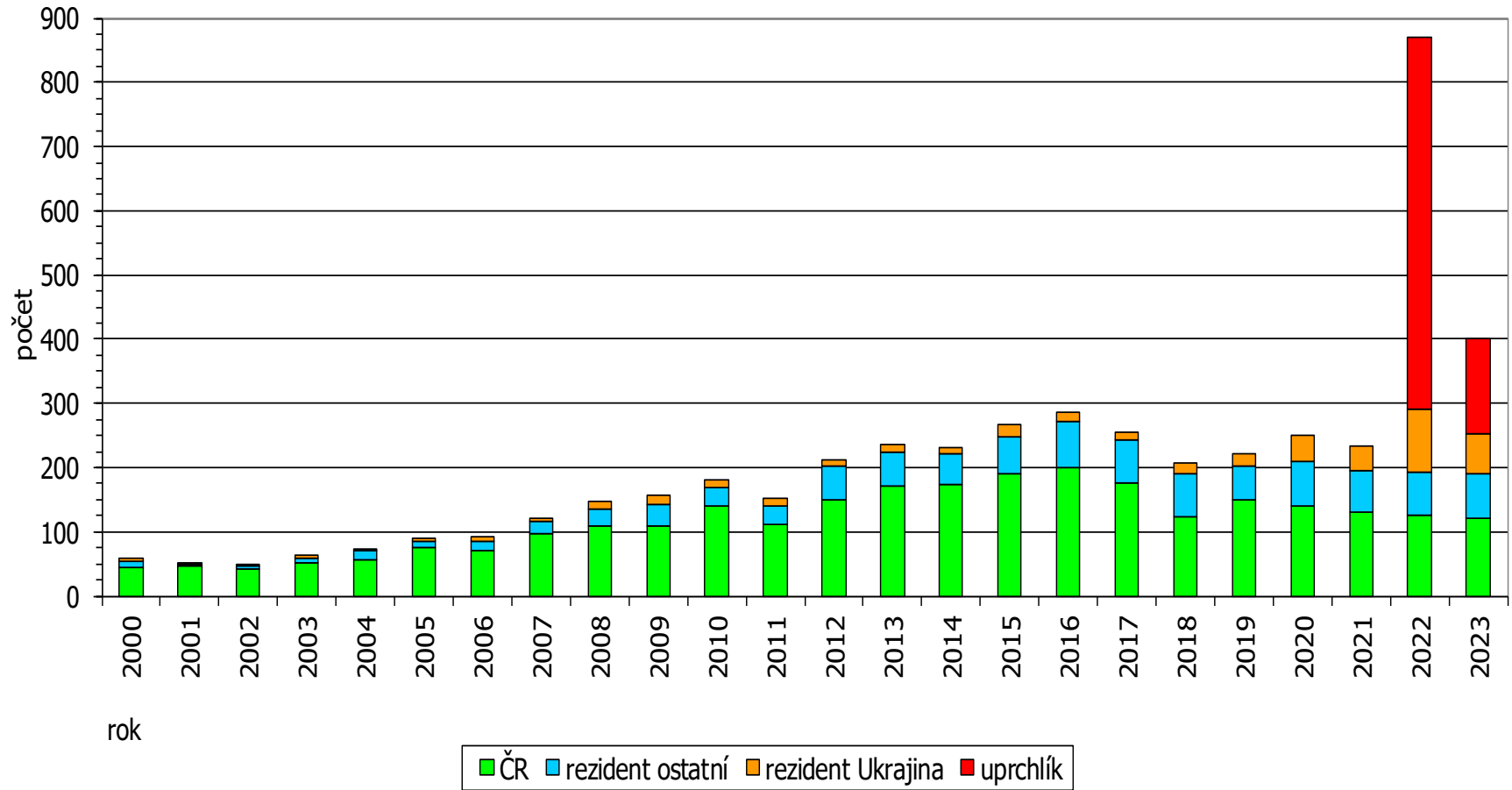
41 milionů obyvatel
245 000 odhad počtu případů
184 000 diagnostikovaných
55 % muži, 45 % ženy, počet dětí 2900
150 000 81,5 % podíl léčených
37,1/100 000 nových případů (2021)

Nové případy HIV v ČR

v jednotlivých měsících v období říjen 2021- prosinec 2023

Nové případy HIV v ČR v období 2000-2023

Uprchlíci z Ukrajiny

V souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině bylo v ČR

k 31.12.2022 zaznamenáno **578 HIV+ uprchlíků**

k 31.12.2023 celkem známo **727 HIV+ uprchlíků**

244 mužů nad 15 let **(33,6 %)**

463 žen nad 15 let **(63,7 %)**

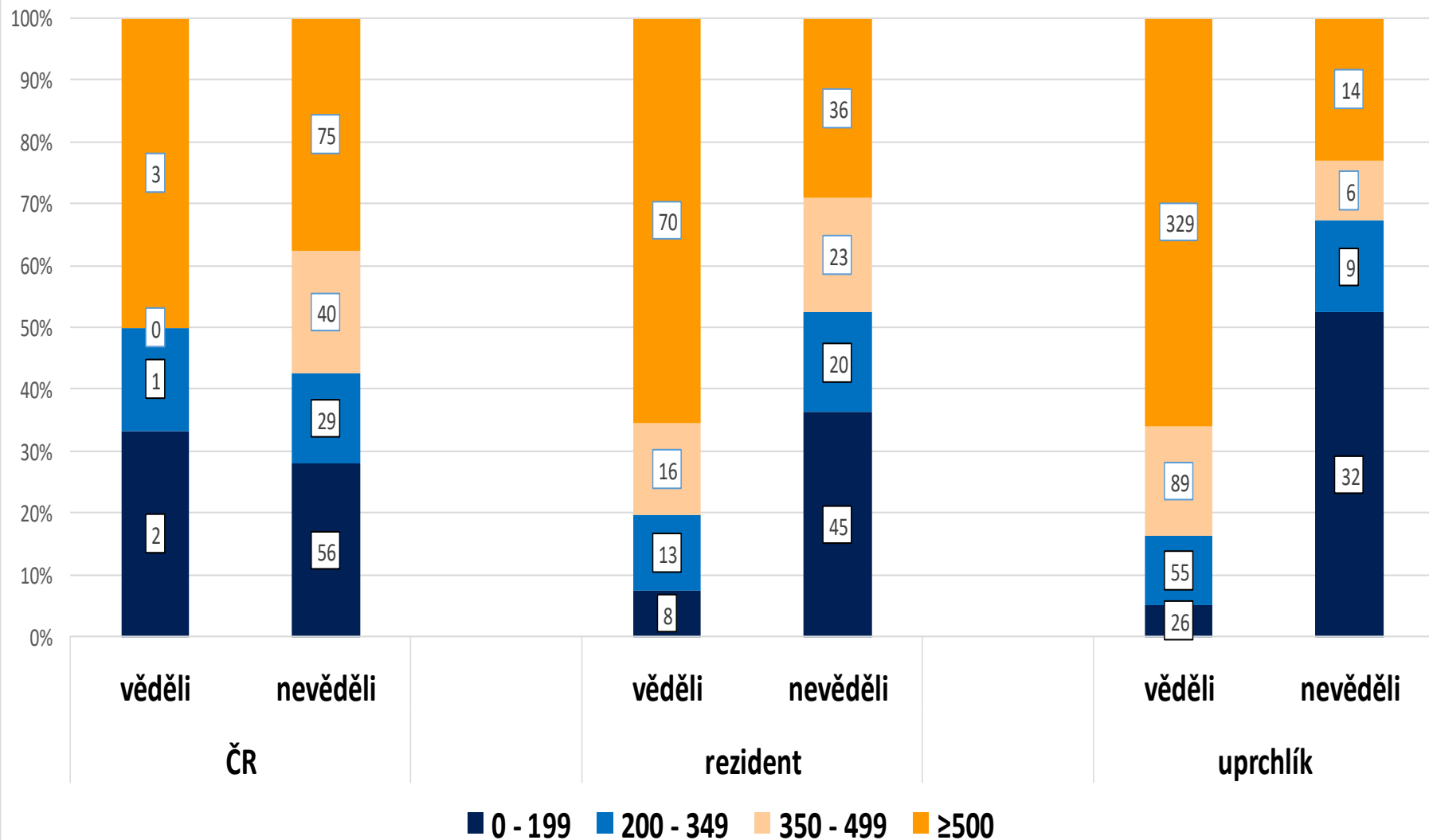
20 dětí do 15 let **(2,7 %)**

Většina **(85,6 %)** si byla vědoma své HIV positivity a byla na Ukrajině léčena antiretrovirovou terapií (ART) a důvodem návštěvy HIV centra bylo zajištění kontinuity léčby HIV infekce.

Uvedený podíl ale klesá, v roce 2022 činil **90,5 %**, v roce 2023 dosáhl **65,8 %**.

První CD4 u HIV pozitivních v ČR podle předchozí znalosti o HIV pozitivitě

Údaje za období 1.1.2022-31.12.2023

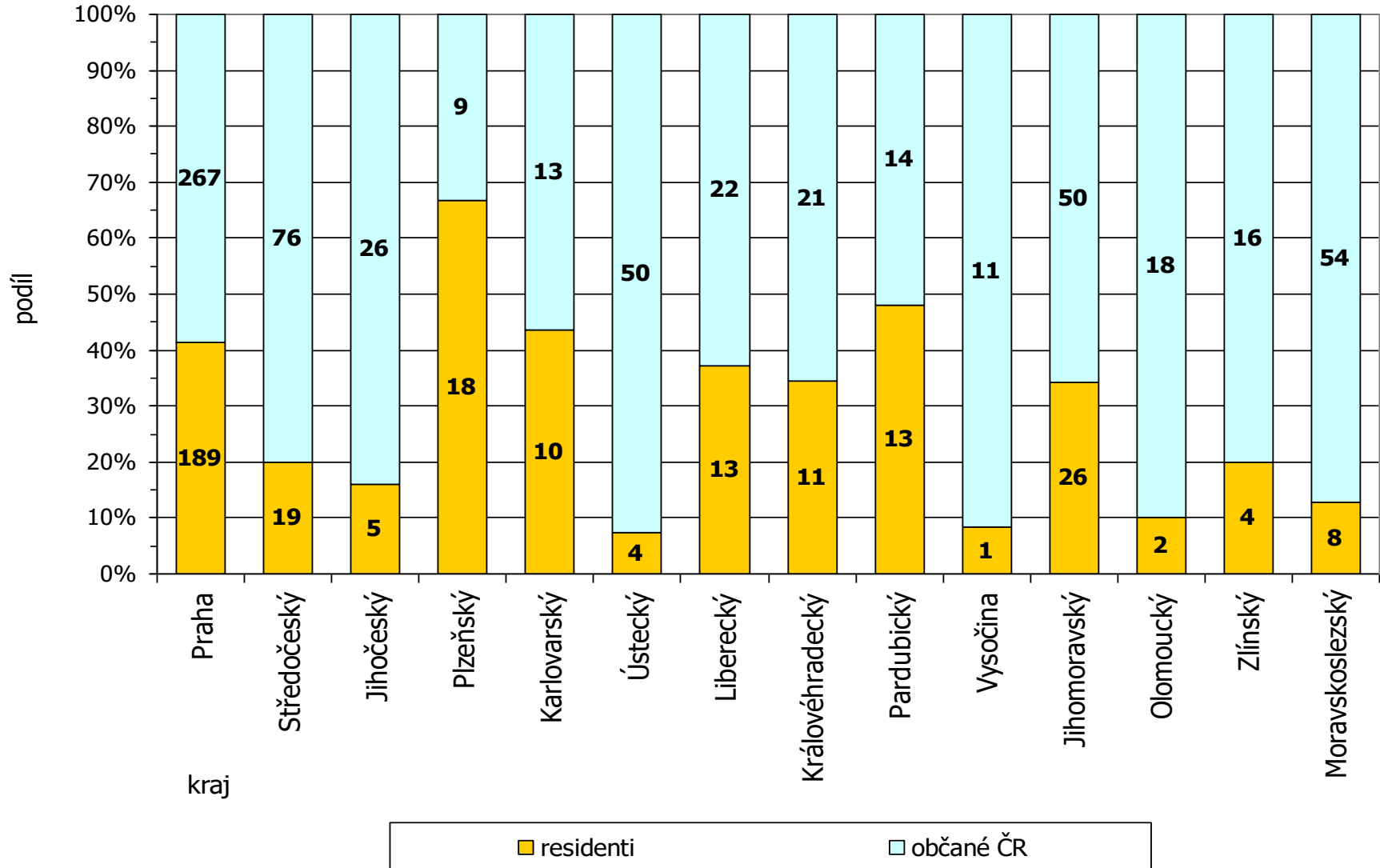
NOVÉ PŘÍPADY HIV V KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY

podle země původu

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

Relativní zastoupení v období

1.1.2016 - 31.12.2019

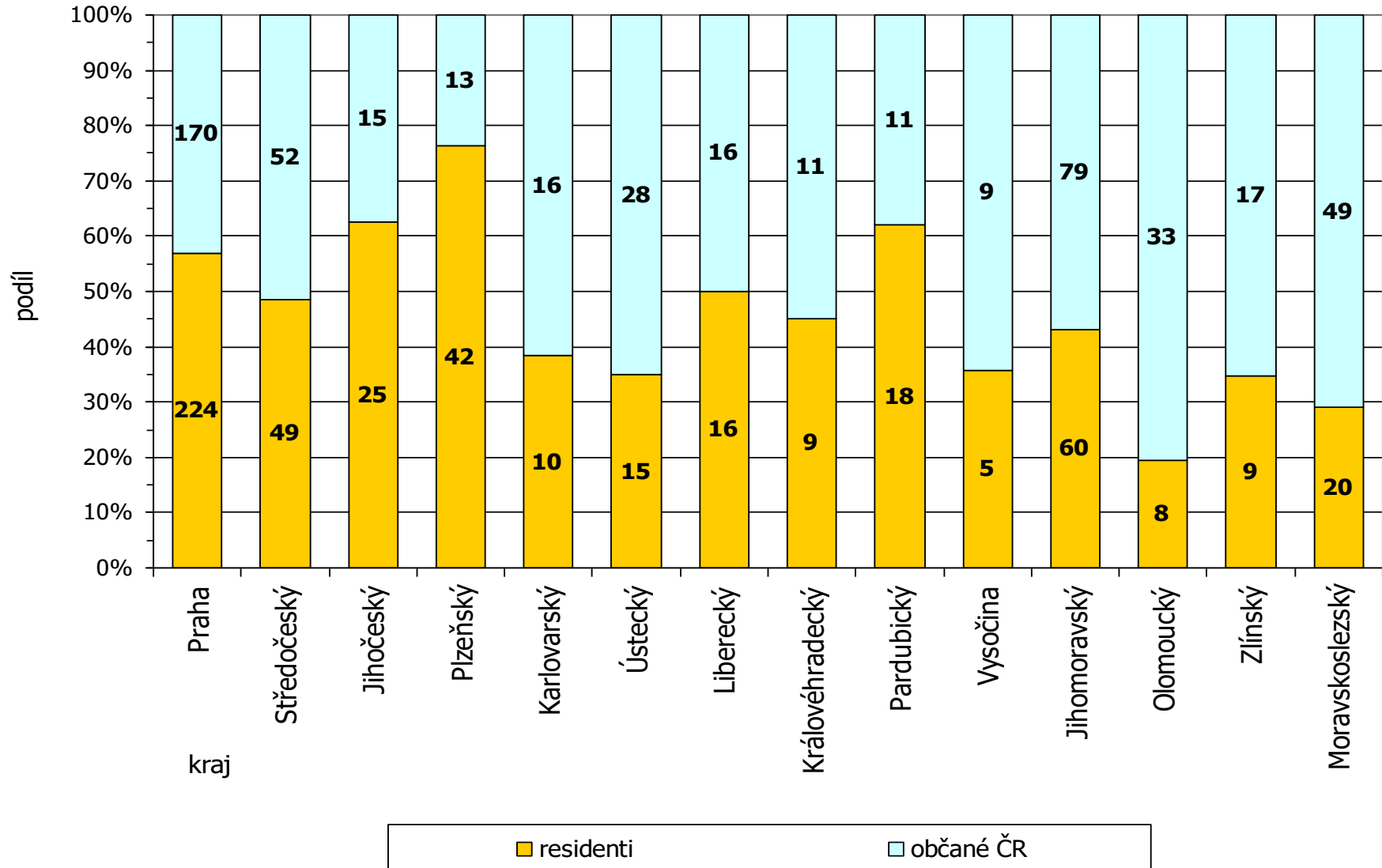
NOVÉ PŘÍPADY HIV V KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY

podle země původu

(občané ČR a cizinci s dlouhodobým pobytem)

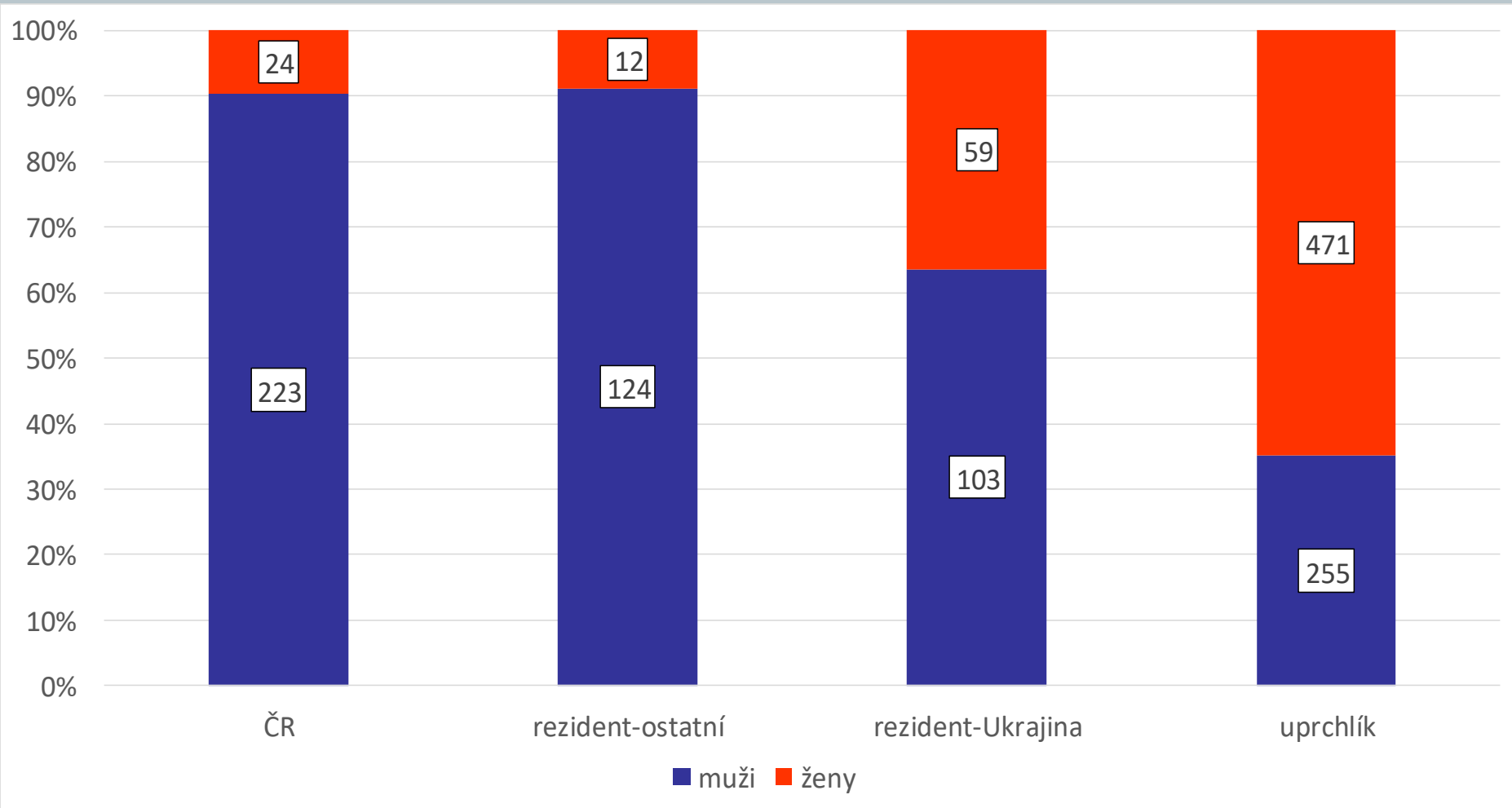
Relativní zastoupení v období

1.1.2020 - 31.12.2023

Zastoupení **pohlaví** u nově evidovaných HIV pozitivních v ČR

Údaje za období 1.1.2022-31.12.2023

Antiretrovirová léčba hraje zásadní roli při zábraně šíření infekce omezením počtu zdrojů, neboť infekčnost setrvale řádně léčených osob je minimální, tudíž přenos infekce je nepravděpodobný.

Závažné riziko však představují osoby, které **nevědí** o své HIV pozitivitě.

Odhad počtu HIV+ osob, které o své pozitivitě nevědí, mezi **občany ČR a rezidenty** je **cca 700**

Odhad počtu HIV+ **uprchlíků** z Ukrajiny v ČR, kteří nevědí o své HIV pozitivitě je **cca 300**

Odhad celkového počtu těchto **rizikových osob** se tak v ČR zvýšil na **cca 1000**

Na tyto osoby musí být směřována preventivní opatření, zejména účinný způsob vyšetřování, dostupnost informací a edukace (i v jiných jazycích), atd.

Závěry 2

- Naprostá většina pacientů, kteří docházejí do HIV center, je léčena antiretrovirovými léky (98-99 %). U cca 97 % léčených je dosaženo virové suprese či nízké virémie vyjádřené počtem kopií HIV-1 RNA <200 kopií/ml plazmy při posledním odběru.
- V důsledku válečného konfliktu na Ukrajině byly v ČR nově evidovány velké počty HIV pozitivních, kteří ale představují poměrně malé riziko z pohledu veřejného zdravotnictví, protože se většinově léčili a léčí.
- Značné riziko naopak představují uprchlíci nebo rezidenti, kteří nevědí o své HIV pozitivitě, nebo vědí, ale neléčí se. Takové osoby jsou i mezi občany ČR, ale vzhledem k vysoké prevalenci HIV na Ukrajině odhadujeme, že jejich podíl mezi uprchlíky je významný.

Děkuji za pozornost